

VEU DE L'EXILI CATALÀ I REPUBLICÀ

nº ref 4697
CEDOG
FONS
A. VILADOR

Nº 58

Gener de 1993

Les "guerres inacabades"

Hi ha hagut la nostra, "guerra inacabada", guerra inacabada perquè, per anacronisme històric, els pobles d'Espanya, si s'han vist atorgar per les cancelleries del món, una "democràcia", no han superat encara la derrota de la guerra, quan històricament el franquisme ha estat vençut.

Una altra "guerra inacabada" enverina el món: l'anomenada guerra del Golf, "guerra menada pels imperialistes contra un poble coratjós, el poble irakià. Els imperialistes, conduïts pels nordamericans, veieren que no podien portar-la a terme. Els pobles no ho suportarien. La batalla del desert, una nova batalla de Verdun, no pogueren realitzar-la.

L'imperialisme ha sofert d'una altra derrota, els efectes de la qual són imprevisibles: volent desfer-se de l'"espectre del comunisme", ha aconseguit desfermar uns nacionalismes contra-revolucionaris que han desvinculat el conjunt polític dels països dits de l'Est, però s'ha demostrat la impossibilitat econòmica de restablir el capitalisme.

Quan caigué el "mur de Berlín", ningú s'imaginava que, per l'atzar de la història, el dit "mur" era una biga mestressa que sostenia l'equilibri del món. A la "guerra freda", a una pau plena d'immensos perills, succeeix, a l'Est com a l'Oest, un desequilibri omplert de "guerres fraticides" i d'una desintegració de l'economia mundial que sembla mostrar la fi del capitalisme. Políticament, un nou feixisme populista amenaça tots els països.

Mort a l'exili

L'amic, compatriota i combatent republicà

JUAN CARRASCO

Mort a l'exili; a França, el 31 d'agost de 1992.

El 19 de Juliol de 1936 participà, a Barcelona, a l'adhesió de la guardia civil al combat del poble antifeixista i republicà. Recordem que, a les 11 del matí d'aquell diumenge, assistirem a la desfilada, en el centre de Barcelona, de la guardia civil a cavall i alçant el puny.

Refugiat a França, hi conegué els camps de concentració.

Hi fundà l'"Associació d'antics combatents i víctimes de

guerra de la República espanyola" de la que era president. El seu òrgan d'expressió és "La Voz de los Olvidados", la veu dels exiliats que lluiten per la integració, com a republicans, en la societat espanyola.

Juan Carrasco ha publicat un album de fotos "La Odisea de los republicanos españoles en Francia - 1939-1945".

"Una bona imatge de l'Espanya"...

és la que, segons Felipe González, es té en el món.

"Aquesta "bona imatge", protesta el cap del govern espanyol, es vol desconsiderar per alguns periòdics, calumniosos, no espanyols."

Felipe González es refereix a una informació sobre "els amors de Juan Carlos".

La "Corona" espanyola és, històricament, molt fràgil per ser un espill adequat davant les opinions públiques del món. Les cancelleries l'han creada per amagar la lluita republicana dels pobles d'Espanya.

Una derrota de l'imperialisme

En l'elecció nordamericana del 3 de novembre, l'imperialisme occidental, representat pel president Bush, el pretés "amo" d'un "ordre internacional", si no ha "perdut la guerra", ha sofert una derrota. El poble nordamericà, enfonsat com es troba en el desempleu i la misèria, ha tingut l'ocasió d'expressar-se amb el "sufragi universal" i ho ha fet.

Recordem les aventures militars que la classe americana dominant ha portat a terme: la invasió de la petita Grenade, l'atac i invasió de Nicaragua, la guerra del Golf, les pressions i amenaces contra Cuba, contra l'Irak, ... Hi afegirem la pèrdua de "sobirania" de les institucions internacionals, de la ONU, del seu Consell de Seguretat, de la independència dels països occidentals. tots sotmesos als capricis imperialistes.

Els pobles han guanyat una batalla.

ESPURNES

Cultura i "in-cultura"

Aquest 10 de setembre es procedeix a Madrid a la inauguració del Museu "de la Reina Sofia". Se'nd diu que, com hi figura el quadre "Guernica" de Pícasso, en el museu s'hi vol exposar a l'ensem la cultura i la història.

El propòsit seria molt lloable si no es tractés, continuant una "guerra inacabada", de recuperar, amb el "Guernica", la cultura republicana.

Un "Congrés mundial anarquista"...

haurà tingut lloc a Barcelona, creiem saber, cap el final d'agost darrer.

Ens sembla una excel·lent iniciativa. Creiem que es tracta del reconeixement, pels mateixos interessats, de la gesta històrica de l'aixecament del proletariat de Barcelona, el 19 de Juliol de 1936, contra la rebel·lió feixista.

Com va fer Franco

que durant tota la nostra guerra va bombardejar les poblacions civils de tot el territori republicà, ara, en aquest mes de setembre, la premsa ens assabenta que, en la guerra civil yugoslava entre serbis, suposats comunistes, i bosniats musulmans, les forces armades bosniates, bombardegen llur població civil.

Es tracta d'una criminal estratègia contrarevolucionària per provocar la intervenció militar occidental.

II MANIFEST - DECLARACIO DE LA VAJOL

Reunits els dies 5 i 6 de setembre 1992 a LA VAJOL, i en quatre trobades en plà de Taula Rodona, un estol de catalans, representatius de moltes famílies ideològiques, polítiques i sindicals, han debatut sobre el tema "Del Pacte de Maastricht a la Unió Europea" com a continuació del temari iniciat fa un any sota la perspectiva general de "El camí de Catalunya cap a la Europa del 1993 al 1995".

L'anàlisi genèric del discutit i desconegut Pacte de Maastricht es concretà en l'afirmació de que el tractat és una nova pedra mil·liar en el llarg camí iniciat al Tractat de Roma i configurat recentment a l'Acta única europea. I que per sobre de tot significa el complement polític necessari a les institucions econòmiques que, desde el Pacte del Carbó i Acer i el Pla Monnet han perfilat i dinamitzat la Comunitat Econòmica de Bruselas.

El Pacte de Maastricht estructura institucionalment i amb operativitat política, jurídica i administrativa la nova Europa sobre el nucli fundacional dels 12 països que ja són definites com a "Unió Europea". Crea una arquitectura de política exterior conjunta, amb diplomàcia coherent i crea també una progressiva convergència econòmica sobre l'eix de marxa del projecte de moneda única, absolutament necessària a un mercat econòmic únic.

Amb ajudes concretes a la recuperació agrària, a la reconversió industrial i als desequilibris regionals, amb els fons de cohesió econòmica i de reconstrucció regional.

Les importants Ajudes a la Reconstrucció Regional, a la re-estructuració agrícola i a la reconversió industrial permetran més millores econòmiques i d'Ajut social a les persones e institucions sotmeses a les dures mesures de austeritat que demanen els plans de convergència econòmica i social.

Els reunits a LA VAJOL han estimat molt positivament l'aportació concreta que significa per Catalunya el reconeixement del Consell de Regions - que sustancialment ha d'integrar a les nacions sense Estat - i la possibilitat d'adquirir una personalitat internacional dintre del acord general de subsidiaritat. És el reconeixement de la gradualitat de poders decisoris de les entitats locals, de les regionals i de les nacionals dintre la superestructura de la Unió Europea.

Els reunits a LA VAJOL han estimat que aquests acords que estructuren una Unió Europea en la línia del temps històric de les grans agrupacions supranacionals poden donar a tots els pobles d'Europa - i per tant a la nostra Catalunya - unes possibilitats d'acció, de dinamisme i d'operativitat política d'una nova dimensió. És l'acceptació de Maastricht com un pacte que no mira a un passat de divisió sinó a un futur de pau, progrés econòmic i solidaritat social. I d'acord amb el gran vent de l'Història!

I amb el coratge polític que significa l'anàlisi objectiu d'aquest gran moment fundacional d'una nova consciència històrica assenyalen els tres déficits sobre els quals proposen la revisió i millorament del tractat.

Caldrà superar el "déficit social" que representen 30 milions de parats a l'Europa occidental i més de 50 als països de l'Est i de la C.E.I..

i amb lleis insuficients de seguretat social impugnables per la majoria de les organitzacions sindicals més representatives i amb tensions i crisis econòmiques provocades pels plans de convergència.

4

Caldrà superar el "déficit cultural" que representa la inoperància real de la primera Universitat Europea-pilot, és a dir, la de Florència. I pensar i decidir l'establiment d'altres a les ciutats que són el cor i l'esperit del pensament europeu a Barcelona, Salamanca, Coimbra, Viena, Praga, Heidelberg, París, Oxford i Upsala, entre altres que són el teixit cultural d'Europa.

Caldrà superar el "déficit polític" que significa la falta de control democràtic dels poders de les actuals institucions europees, principalment de la Comissió de Brussel·les. Amb reconeixement del poder legislatiu efectiu del Parlament d'Estrasburg, i amb una clara definició de l'arquitectura política de la Unió Europea amb caràcter federal o confederal.

La Trobada de LA VAJOL fa una crida a la solidaritat dels catalans en el camí de la Unió Europea. Convé promoure a totes les famílies polítiques, sindicals e ideològiques una nova gran solidaritat com a ciutadans catalans i com a ciutadans d'Europa!

Si aquesta grana que hem llençat al cel transparent del Alt Empordà arriba a tota la Pàtria catalana i l'ajuda a trobar el camí d'Europa amb lucidesa, coratge i esperança, els reunits a LA VAJOL creuen que la seva posició militant, progressista marcarà una nova etapa a l'història de Catalunya.

Signen: Miquel GIRALT, Manuel RIERA-CLAVILLE, i

"Les Astúries i el País basc, units...
... no seran mai vençuts". Es aquest un dels eslògans, molt significatiu, que s'ha vist en la gran manifestació dels "homes de ferro", els metal·lúrgics, espanyols d'aquest 26 d'octubre.

Els revolucionaris de l'Amèrica llatina ja havien dit: "El poble unit no sra mai vençut". Els pobles d'Espanya units, lligats en llurs lluites, es que no venceran a la fi?

"Nunca más servir a señores ... que en gusanos se convierten", havia dit José Sánchez Guerra, polític espanyol monàrquic però honorat, acabant el seu gran discurs del teatre de la Zarzuela de Madrid el 27 de febrer de 1931. Sánchez Guerra es referia a l'actuació del, aleshores rei, Alfons XIII. El discurs va obrir la porta a la instauració de la segona República espanyola.

En aquests temps molts jaurien de pensar-hi. Ens trobem en presència d'un mite perillós: un rei restaurador de la democràcia, un rei "defensor de la Constitució", un rei "per els republicans",...

Aquest mite, artificial i perillós, ha estat fabricat per tot un món emportat per la por al desvetllar d'un poble cortatjós i amb una història de lluites generoses.

Un Congrés de ratolins

En la faula es tractava de posar-li un cascavell al gat.

Hi pensem quan llegim que unes "regions" del Mediterrani, del nord i del sud, entre elles Catalunya, s'han reunit en Congrés, el 16 de setembre, a Sevilla, i han acordat "crear una alternativa veritable a la fortificació dels centralismes".

Molt bona idea. Però, qui posarà el cascavell als USA?

Qui dirà als seus vaixells que vagin a passejar-se a casa seva?

El Comitè d'enllaç dels quatre partits marxistes de Catalunya, emportat per la revolució proletària del 19 de Juliol de 1936 a Barcelona, va fundar el PSUC. El dirigent socialista Joan Comorera i Soler en fou nomenat Secretari general.

En la guerra catalana contra el feixisme, el PSUC va ésser capdavanter. En 1939, perduda la guerra, Joan Comorera, com tants catalans, es va refugiar a Mèxic, país amic i acollidor. En 1944, per continuar la lluita, arribà de nou a França. Passà clandestinament la frontera espanyola el 31 de desembre de 1950.

En Lluís Alvarez i Fernández, des de l'exili argenti, escriu :

".. Joan Comorera,.. al traslladar-se a Catalunya clandestinament l'any 1951, va realitzar un treball polític - encara, no reconegut degudament - contra el règim franquista, en dificilíssimes condicions polítiques - vers el règim imperant, cosa clara i lògica, ja s'hi comptava - no així, vers altres elements i factors diversionistes i provocadors, que intentaren anul·lar i impedir la valuosa tasca d'en Joan en aquelles angoixoses situacions de vigilar en totes direccions, car, el perill es trobava amboscant en qualsevol parany. De totes maneres, en aquest moment, el que m'interessa rescatar d'aquesta lloable ardidesa del company Joan Comorera, és el de destacar la seva acció publicitària-propagandística, de la seva presència a Catalunya com a dirigent polític del nostre poble antifeixista i emprant una senzilla cicloestil, en aquell desert polític d'aleshores, quixotesca, es llancà a irrigar nova saba a la ciutadania encara vivent, però, esmortida, per la desfeta del 39 i les difícils condicions del sobreviu-

re del 51. I d'aqueixa decisió - història que encara s'ha d'explicar i escriure - en aquelles circumstàncies tan complicades per ell, la seva companyia i molt escassos col·laboradors, en Joan, posava en marxa el seu Butlletí clandestí a Barcelona - bastant semblant de format amb la teva "VEU" - amb el títol de :

Desperta, Catalunya!

(Copiem ara un dels articles)

Provincialisme és l'antítesi de nacionalitat. El provincialisme és, per tant, un instrument de l'Estat opressor contra la nació oprimida.

Aquesta és l'experiència històrica de Catalunya. L'experiència ens diu que el provincialisme ha prosperat en els períodes de decadència nacional i s'ha esfondrat en els de renaixença.

L'11 de setembre del 1714 la monarquia borbònica triomfant ens imposà el Decret de Nova Planta. Escolada, Catalunya ho perdé tot. La decadència nacional va ésser llarga i trista. I del 1714 a la Renaixença, Catalunya, històricament, és un erem: res no es pot citar, res no es pot recordar que valgui la pena. El 1808, Catalunya tenia ja totes les característiques d'una província del "Imperi", una província pobre, humil, grisa, sense ambició ni perspectiva. Tan al marge del món

com vivia que els catalans d'aleshores, caricatura dels catalans dels grans segles i dels grans catalans d'ara, desnacionalitzats, despersonalitzats, varen fer una guerra als exèrcits de Napoleó, no per la independència d'Espanya, com mentiderament afirma la història oficial, sinó per la dinastia borbònica contra la napoleònica,

per la negra reacció clerical, aristocràtica i feudal contra les idees de la Revolució Francesa. El Bruc i Girona simbolitzen aquella guerra malaurada que feren en benefici de l'opressor secular, contra les idees revolucionàries, contra Catalunya. Tanmateix, els llibres, els homes i els soldats francesos ens portaren, malgrat Napoleó, les llavors i la saó de la Renaixença.

La monarquia borbònica ens pagà els sacrificis d'aquella guerra dividint Catalu-

nya en "províncies" i imposant-nos la llengua castellana i les lleis castellanes a l'escola, l'institut, la universitat, a la justícia i l'administració, a totes les nostres accions i activitats. La divisió provincial, artificial i innecessària administrativament, no tenia ni té altre objectiu que el de liquidar el concepte i la consciència d'unitat territorial i nacional dels catalans.

La monarquia volia i Franco vol que siguem "barceloneses", "leridanos", "gerundenses", "tarraconenses": la mínima expressió de catalans i, en tot cas, catalans de museu i de folklore.

Les idees, però, de la Revolució Francesa fecundaren la terra catalana i l'esperit dels catalans. I fou la gloriosa Renaixença, la lluita conscient, dolorosa, sovint tràgica, d'una minoria primer del poble i, seguit, per la reconquesta de la nostra

personalitat, per la reconstrucció de la nostra nació. Quant canvi recorregut des de la nit trista del Bruc "del medi" a la Solidaritat Catalana, a la República Catalana de Mació, a l'Estat Català de Companys, de la "provincia" borbònica a l'Estatut de Catalunya promulgat per la República Espanyola

En aquest llarg i torturat període de la nostra història, totes les dates que assenyalen un progrés democràtic a Espanya corresponen a les de fets capitals de la renaixença catalana, com coincideixen les del retorn al poder de la tènica reacció clerical, aristocràtica i feudal amb els dies de dol i de major sofrença per a Catalunya.

a. Car la causa d'una nació oprimida és progressiva, com és reaccionària la causa d'un Estat opressor.

D'ací que totes les experiències negatives nostres tinguin en la seva arrel el provincialisme i el domini periòdic dels opressors: les mateixes eixorques del segle dinovè; el lerrouxisme i el subsegüent absentisme polític de la classe obrera; el primoriverisme i la pèrdua de la Mancomunitat, la castellanització del moviment obrer i la pèrdua de les conjuntures històriques, el filofeixisme de Lerroux i Gil Robles i la pèrdua de l'Estatut, la derrota militar de la República i el règim feixista, terrorista de Franco i de Falange;

règim maleit que ens ha imposat de nou la divisió provincial, l'ús obligatori i exclusiu de la llengua castellana, les lleis i els funcionaris castellans. La reacció espanyola és sempre anticatalana, com la revolució espanyola és sempre catalana, socialment i nacional.

La classe obrera de Catalunya, columna vertebral de la nació, que ha pagat amb sang, la llibertat i la vida dels millors dels seus fills les aberracions i deformacions del provincialisme, l'ha rebutjat per sempre més.

Visca Catalunya! Visca la Federació Democràtica de Repúbliques Hispàniques!

Joan Comarera

He tingut, la possibilitat de llegir, per aqueixos anys, diferents números d'aquells butlletins, escrits i distribuïts per Comarera en plena època de repressió franquista, ignoro la quantitat d'exemplars, que es feien circular en cada tirada. El qué, si sé, el contingut d'alguns materials que al arribar a mans dels catalans i poguer llegir i assabentar-se'n de les malifetes del règim, per força representava una llum en aquella foscor. El 1954 va ser detingut a Barcelona, - el DESPERTA, CATALUNYA! va enmudir - se li feu el Consell de Guerra i fou condemnat a 30 anys, , va morir al penal de Burgos el 7 de maig del 1958.

Com a colofó, podriem també posar al final de cada una d'aquestes actuacions personals; ben distintes entre si, cada una d'elles marcada per l'empremta del seu moment, de la seva circumstància, del seu objectiu respectiu... repeteixo, podriem dir sense enrogir? "NO SERVEIX DE RES". No, de cap manera."

Refús i acceptació

Llegim que el 3 de novembre, l'Espanya ha acceptat de signar la Carta europea de les llengües regionals i minoritàries. En canvi la França ha refusat de signar-la al·legant que "la Constitució i el principi d'igualtat entre els ciutadans no ho permeten." I també basant-se en una ordenance de François I de 1539 que eglementa la utilització de la llengua francesa i trobant que la Carta "està en contradicció amb les tradicions".

Sense comentari.

La realitat alsaciana

En aquest mes de setembre, en la "provincia d'Alsàcia" els partidaris del "bilingüisme" guanyen posicions i obtenen de l'administració francesa l'usatge "bilingüe" a les escoles de pàrvuls i en altres classes. Ara bé, de quin bilingüisme es tracta? Senzillament, del francès i de l'alemany. I l'alsacià, la llengua del país? No existeix, no és llengua d'Estat, llengua reconeguda. La nova Europa no serà una Europa dels pobles, de les nacions. La imposició de les "llengües

oficials" hi persistirà.

Presentat per : Joaquim Vinyes - Décines, França.